

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I UNIVERSITAT

8757

Resolució del director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior de 7 d'agost de 2017 per la qual es convoquen els centres educatius de les Illes Balears perquè acullin alumnes en pràctiques d'estudis oficials de la Universitat de les Illes Balears

La formació permanent dels professors correspon a la Conselleria d'Educació i Universitat, mentre que la Universitat de les Illes Balears (UIB) proporciona formació acadèmica per obtenir les titulacions universitàries necessàries per desenvolupar la tasca docent. Ambdues institucions comparteixen l'objectiu de regular la col·laboració perquè els alumnes dels graus d'Educació Infantil, d'Educació Primària, de Psicologia, de Pedagogia i del Màster en Formació del Professorat puguin dur a terme les pràctiques externes que figuren en els plans d'estudis.

D'acord amb els convenis específics de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Universitat i la Universitat de les Illes Balears, la Conselleria ha de facilitar a la Universitat els centres educatius de la comunitat autònoma necessaris perquè els alumnes dels estudis dels graus d'Educació Infantil, d'Educació Primària, de Psicologia i de Pedagogia i del Màster en Formació del Professorat puguin dur-hi a terme les pràctiques. La Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior ha d'aprovar i ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General (<http://dguni.caib.es>) i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat (<http://weib.caib.es>) les convocatòries de centres de formació en pràctiques que calgui per garantir que tots els alumnes que cursen aquests estudis puguin fer les pràctiques que els corresponen.

Els centres docents sostinguts totalment o parcialment amb fons públics que imparteixen ensenyaments no universitaris poden esdevenir centres de formació en pràctiques i poden acollir alumnes en pràctiques dels estudis esmentats d'acord amb els criteris i les normes que s'estableixen en els annexos d'aquesta Resolució.

Per tot això, dicta la següent

RESOLUCIÓ

Primer

Convocar els centres d'educació infantil, primària i secundària, d'educació de persones adultes, de formació professional i d'educació especial, els equips d'orientació educativa i psicopedagògica (EOEP) i els equips d'atenció primerenca (EAP), els equips d'alteració de la conducta (EAC) i els centres de professors (CEP) de les Illes Balears, sostinguts totalment o parcialment amb fons públics, perquè acullin alumnes en pràctiques dels graus d'Educació Infantil, d'Educació Primària, de Pedagogia i de Psicologia i del Màster Universitari en Formació del Professorat que imparteix la Universitat de les Illes Balears, d'acord amb els criteris i les normes específiques que figuren en els annexos d'aquesta Resolució.

Segon

Aprovar les bases de la convocatòria, que s'adjunten com a annexos 1, 2, 3 i 4 a aquesta Resolució.

Tercer

Ordenar la publicació d'aquesta Resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, a la pàgina web de la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior (<http://dguni.caib.es>) i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat (<http://weib.caib.es>).

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que no exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs d'alçada davant el conseller d'Educació i Universitat en el termini d'un mes comptador des de l'endemà d'haver-se publicat, d'acord amb l'article 124 de la Llei 39/2015, d'1

d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Palma, 7 d'agost de 2017

El director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior

Juan José Montaña Moreno

ANNEX 1

Pràctiques dels estudis dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària

1. Finalitat de la convocatòria

1.1. L'objectiu d'aquesta convocatòria és facilitar a la UIB una relació dels centres d'educació infantil, d'educació primària i d'educació especial de les Illes Balears que compleixen els requisits especificats en el punt 5 d'aquest annex i que disposen de docents per tutoritzar les pràctiques dels alumnes dels estudis dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària de la UIB.

1.2. D'acord amb aquesta Resolució, els centres educatius de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics poden sol·licitar ser considerats centres formadors d'estudiants universitaris en pràctiques.

1.3. La col·laboració entre els centres docents i la UIB, que ha de suposar un enriquiment professional per als diferents participants, s'ha d'organitzar de manera que no perjudiqui el desenvolupament normal de les activitats docents dels centres educatius.

2. Objectius de les pràctiques

Els objectius de les pràctiques són els següents:

- Complementar els coneixements teòrics que els alumnes adquireixen a la Facultat d'Educació amb l'experiència pràctica en un centre educatiu.
- Participar en les activitats d'un centre educatiu que implementa metodologies actives centrades en l'aprenentatge competencial dels alumnes.
- Implicar els equips educatius dels centres seleccionats en les pràctiques dels estudis d'Educació Infantil i d'Educació Primària perquè, a més de la relació amb el tutor de les pràctiques, l'alumne en pràctiques conegui també l'organització i el funcionament general del centre.
- Millorar la coordinació i la col·laboració entre els tutors de les pràctiques externes de la Facultat d'Educació i els coordinadors dels centres en els quals es duen a terme les pràctiques.
- Facilitar el desenvolupament de la feina en equip, a fi d'afavorir la col·laboració entre els alumnes en pràctiques, els tutors de la Facultat d'Educació i els professors dels centres educatius.

3. Destinataris de la convocatòria

Els destinataris d'aquesta convocatòria són els centres d'educació infantil, d'educació primària i d'educació especial de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics.

4. Presentació de les sol·licituds per acollir alumnes en pràctiques de la UIB

Els centres docents interessats a participar en aquesta convocatòria han d'accedir al GestIB en el termini comprès entre el 7 d'agost i el 8 de setembre de 2017, han de fer clic a l'enllaç «UIB», han d'emplenar la sol·licitud telemàtica «Sol·licitud de centre formador d'estudiants universitaris en pràctiques» i han de triar entre les diferents pràctiques externes atenent les dates en què es faran.

5. Criteris d'admissió com a centres formadors d'estudiants universitaris en pràctiques

Per participar en aquesta convocatòria, els centres han de complir els requisits següents:

5.1. Pel que fa als centres:

- Han de dur a terme un programa de formació del centre (FdC), de formació en el centre (FeC) o de formació intercentres (FiC).
- Han d'haver complert els compromisos adquirits en convocatòries anteriors.

- c) En el cas dels centres públics, s'ha d'haver informat el claustre i el consell escolar del centre de la decisió de participar en la convocatòria.
- d) Al centre hi ha d'haver docents que vulguin tutoritzar estudiants en pràctiques durant el curs acadèmic.

5.2. Pel que fa als professors que han de fer de tutors:

- a) En el cas dels centres públics, han de ser funcionaris, de carrera o bé funcionaris interins, amb tres anys d'experiència docent. Als centres privats concertats, han de ser professors amb una experiència mínima de tres cursos.
- b) A més, en el cas de les pràctiques de menció, els tutors han de tenir una jornada mínima en l'especialitat de 12 hores setmanals al centre, excepte en casos degudament justificats.

6. Calendari i durada de les pràctiques

Segons el que preveu la UIB, les pràctiques externes es duran a terme d'acord amb el calendari següent:

a. Grau d'Educació Infantil:

- Pràctiques II: del 12 de febrer al 6 de juny de 2018.

b. Grau d'Educació Primària:

- Pràctiques I: del 19 de febrer al 30 de maig de 2018.
- Pràctiques II: del 2 d'octubre al 22 de desembre de 2017.
- Pràctiques de menció: del 9 d'abril al 30 de maig de 2018.

7. Assegurança d'accidents i responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques

7.1. Els estudiants en pràctiques estan coberts per l'assegurança escolar universitària. La UIB ha de subscriure una pòlissa d'assegurança d'accidents per al període de pràctiques per als estudiants als quals no es pot aplicar aquesta assegurança perquè excedeixen l'edat de 28 anys establerta en la normativa vigent o per qualsevol altre motiu.

7.2. D'altra banda, la UIB ha de cobrir amb una assegurança la responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques per les incidències que puguin ocórrer als centres docents com a conseqüència de la realització de les pràctiques.

8. Compensació per la participació en les pràctiques

8.1. D'acord amb el Conveni específic de col·laboració subscrit l'11 de setembre de 2009, la Universitat de les Illes Balears ha d'aportar a cada centre una quantitat per cada estudiant i per cada crèdit de cada assignatura de pràctiques. Aquesta quantitat es fixa cada any acadèmic d'acord amb el preu públic vigent per a la prestació de serveis acadèmics universitaris dels estudis del grau d'Educació Infantil i del grau d'Educació Primària. En tot cas, ha de ser equivalent al 60 % del preu de la primera matrícula de les pràctiques del grau.

En haver finalitzat el període de pràctiques de l'any acadèmic, i una vegada que la direcció del centre educatiu hagi presentat un certificat en què s'acrediti que l'activitat s'ha dut a terme, la Universitat ha d'ingressar al compte corrent del centre la quantitat que correspongui.

Els centres han de destinar aquesta quantitat prioritàriament als nivells, als cicles o a les àrees dels mestres tutors dels estudiants en pràctiques per millorar la pràctica educativa d'aquests nivells, cicles o àrees.

8.2. Els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir un certificat de 30 hores de formació pel fet de participar en el programa. En el cas d'haver-hi més professors implicats en la tutorització de les pràctiques, el director ha de certificar les hores que hi han dedicat aquests professors, a fi que puguin obtenir un certificat de formació atenent les hores dedicades:

- De 8 a 100 hores dedicades: 10 hores de formació
- De 101 a 150 hores dedicades: 15 hores de formació
- De 151 a 200 hores dedicades: 20 hores de formació
- De 201 a 250 hores dedicades: 25 hores de formació
- De 251 a 300 hores dedicades: 30 hores de formació

8.3. Els coordinadors dels centres de formació en pràctiques han de rebre una formació específica de 10 hores de durada i tenen dret a obtenir un certificat de 30 hores de formació per la formació rebuda i la participació en el programa.

8.4. Els coordinadors i els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir, si el demanen a la UIB, el carnet de col·laborador de la Universitat per a l'any acadèmic posterior a l'any en què s'han dut a terme les pràctiques.

9. Seguiment de les pràctiques

9.1. El director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior pot convocar, quan sigui necessari, una comissió mixta integrada per tècnics de la UIB i del Servei d'Universitat. Les modificacions que es puguin produir abans de l'inici del període de pràctiques, tant en relació amb la llista de centres com en relació amb el nombre de tutors, i les incidències que hi hagi durant el desenvolupament de les pràctiques s'han de comunicar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior.

9.2. La Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat ha de subministrar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior una relació dels centres que compleixen els requisits que preveu aquesta convocatòria.

9.3. D'altra banda, el Servei d'Universitat té assignades les funcions següents:

- Requerir als responsables dels centres sol·licitants, quan calgui, que completin la documentació preceptiva o rectifiquin les deficiències detectades en la sol·licitud.
- Formular la proposta amb la relació de centres de pràctiques, de coordinadors i de tutors.

10. Resolució de la convocatòria

10.1. El Servei d'Universitat ha d'elaborar la proposta de resolució provisional i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior perquè l'aprovi. Una vegada aprovada, s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General (<http://dguni.caib.es>) i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat (<http://weib.caib.es>), i s'ha d'obrir un termini de deu dies naturals perquè els centres educatius puguin formular-hi al·legacions.

10.2. El Servei d'Universitat, després d'examinar les al·legacions presentades a la resolució provisional, ha de formular la proposta definitiva i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior, que ha de dictar la resolució definitiva de la convocatòria amb la relació dels centres de les Illes Balears que la Conselleria posa a disposició de la UIB perquè els alumnes dels estudis dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària hi facin les pràctiques.

Aquesta relació definitiva s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat.

11. Assignació dels estudiants als centres

11.1. La Facultat d'Educació ha d'assignar els estudiants als centres de formació en pràctiques d'acord amb l'especialitat dels alumnes, la línia metodològica i altres criteris objectius establerts per la mateixa Facultat. Si escau, un mateix docent pot ser tutor de dos alumnes simultàniament.

11.2. Abans de la incorporació al centre, correspon a la UIB assegurar que els estudiants disposen del certificat negatiu que acredita que no han estat condemnats per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual ni per tràfic d'éssers humans, d'acord amb el que disposa l'article 13.5 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, modificada per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

12. Comunicació de la relació de centres

12.1. Abans de l'inici dels diferents períodes de pràctiques, la Facultat d'Educació ha de fer arribar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior la relació d'alumnes de les pràctiques externes dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària, així com la relació de centres que tindran alumnes en pràctiques. S'hi ha d'indicar el nom dels professors de la UIB que seran tutors dels estudiants en pràctiques, i també el nom i l'especialitat dels estudiants.

12.2. La Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior ha d'informar la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres i el Departament d'Inspecció Educativa de les pràctiques que es duen a terme als centres docents.

13. Funció dels centres

La funció principal dels centres és que els alumnes que hi fan les pràctiques coneguin el context educatiu, a fi que puguin completar els coneixements teòrics que adquireixen a la Facultat d'Educació. Tant els coneixements teòrics com l'experiència pràctica són necessaris en la formació que han d'assolir els nous professionals de l'ensenyament. Amb aquesta finalitat, els centres han de facilitar la participació dels alumnes en pràctiques en les activitats habituals del centre.

14. Funcions del coordinador del centre

El coordinador de les pràctiques externes del centre s'ha d'encarregar de rebre els estudiants en pràctiques, ensenyar-los el funcionament del centre (horaris, rutines, organització i metodologia), explicar-los quines actituds, compromisos i responsabilitats s'esperen d'ells, posar-los en contacte amb el seu tutor del centre i organitzar dues reunions per fer el seguiment de les pràctiques. També és la persona de referència per als estudiants en pràctiques en cas de dubtes o problemes durant el període de pràctiques.

15. Funcions dels tutors

Les funcions dels tutors dels centres són les següents:

- Han de familiaritzar els estudiants amb la dinàmica de l'aula organitzant-los les tasques i les intervencions a classe, supervisant el disseny i la planificació docents, orientant-los sobre la seva actuació i revisant-los les notes d'observació i el dossier de pràctiques docents.
- Han de fer un seguiment de la feina dels estudiants al centre i han d'observar i supervisar la seva implicació i actuació en les diferents àrees de competència.
- Han d'emplenar l'informe d'avaluació, el qual ha de ser objectiu i s'ha de basar en criteris d'assoliment de competències, i l'han de fer arribar al professor tutor de la Facultat d'Educació.

ANNEX 2

Pràctiques dels estudis del grau de Pedagogia

1. Finalitat de la convocatòria

1. L'objectiu d'aquesta convocatòria és facilitar a la Universitat de les Illes Balears una relació dels centres que poden acollir estudiants en pràctiques dels estudis del grau de Pedagogia d'aquesta Universitat atès que compleixen els requisits especificats en el punt 5 i disposen de professors per tutoritzar les pràctiques dels alumnes.

2. D'acord amb aquesta Resolució, els centres educatius de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics poden sol·licitar ser considerats centres formadors d'estudiants universitaris en pràctiques.

3. La col·laboració entre els centres docents i la Universitat de les Illes Balears, que ha de suposar un enriquiment professional per als diferents participants, s'ha d'organitzar de manera que no perjudiqui el desenvolupament normal de les activitats docents dels centres educatius.

2. Objectius de les pràctiques

Els objectius de les pràctiques són els següents:

- Complementar els coneixements teòrics que els alumnes adquireixen en els estudis de Pedagogia amb l'experiència pràctica en un centre educatiu.
- Implicar els equips educatius en les pràctiques dels estudis de Pedagogia perquè, a més de la relació amb els tutors de les pràctiques, els alumnes en pràctiques coneguin també l'organització i el funcionament general del centre.
- Millorar la coordinació i la col·laboració entre els tutors de les pràctiques externes dels estudis de Pedagogia i els responsables dels centres en els quals es duen a terme les pràctiques.
- Facilitar el desenvolupament de la feina en equip, a fi d'afavorir la col·laboració entre els alumnes en pràctiques, els tutors acadèmics dels estudis de Pedagogia i els professors dels centres educatius.

3. Destinataris de la convocatòria

Els destinataris d'aquesta convocatòria són els departaments d'orientació dels centres d'educació infantil i primària, d'educació secundària, d'educació de persones adultes i d'educació especial, els equips d'orientació educativa i psicopedagògica (EOEP), els equips d'atenció primerenca (EAP), els equips d'alteració de la conducta (EAC) i els centres de formació del professorat (CEP) de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics.

4. Presentació de les sol·licituds

Els centres docents interessats a participar en aquesta convocatòria han d'accedir al GestIB en el termini comprès entre el 7 d'agost i el 15 de setembre de 2017, han de fer clic a l'enllaç «UIB» i han d'emplenar la sol·licitud telemàtica que hi trobaran, en la qual han de triar les

pràctiques externes del grau de Pedagogia.

5. Criteris d'admissió

Per participar en aquesta convocatòria, els centres han de complir els requisits següents:

5.1. Pel que fa als centres:

- a. En el cas dels centres públics, s'ha d'haver informat el claustre i el consell escolar del centre de la decisió de participar en la convocatòria.
- b. Hi ha d'haver professors que vulguin ser tutors d'estudiants en pràctiques durant el curs acadèmic.

5.2. Pel que fa als professors tutors de les pràctiques:

- a. En el cas dels centres públics, els tutors han de ser funcionaris, de carrera o bé funcionaris interins, amb tres anys d'experiència docent.
- b. Als centres privats concertats els tutors de les pràctiques han de tenir una experiència mínima de tres cursos.
- c. Segons la tipologia del centre, els professors tutors han de complir els requisits següents:
 - Han de ser professors d'educació secundària de l'especialitat de pedagogia i han d'exercir la funció d'orientador o han d'impartir docència en un centre en una plaça de l'especialitat de formació i orientació laboral (FOL), intervenció sociocomunitària o serveis a la comunitat.
 - Han de ser professionals que exerceixin funcions psicopedagògiques als EAP, als EAC, als EOEP o als CEP.
 - Han de ser professors de persones adultes o mestres d'educació infantil, d'educació primària o de centres especials que exerceixin funcions pedagògiques, de direcció del centre, de coordinació de projectes formatius, d'intervenció o d'innovació educativa.

6. Calendari i durada de les pràctiques

Segons el que preveu la Universitat, les pràctiques externes del grau de Pedagogia s'han de dur a terme durant el primer semestre del curs 2017-2018 i s'han de fer 420 hores de pràctiques al centre en el període comprès entre el mes d'octubre del 2017 i el mes de gener del 2018.

7. Assegurança d'accidents i responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques

7.1. Els estudiants en pràctiques estan coberts per l'assegurança escolar universitària. La UIB ha de subscriure una pòlissa d'assegurança d'accidents per al període de pràctiques per als estudiants als quals no es pot aplicar aquesta assegurança perquè excedeixen l'edat de 28 anys establerta en la normativa vigent o per qualsevol altre motiu.

7.2. D'altra banda, la UIB ha de cobrir amb una assegurança la responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques per les incidències que puguin ocórrer als centres docents com a conseqüència de la realització de les pràctiques.

8. Compensació per participar en les pràctiques

8.1. La UIB ha d'aportar a cada centre una quantitat per cada estudiant i per cada crèdit de cada assignatura de pràctiques. Aquesta quantitat es fixa cada any acadèmic d'acord amb el preu públic vigent per a la prestació de serveis acadèmics universitaris dels ensenyaments del grau de Pedagogia. En tot cas, ha de ser equivalent al 60 % del preu de la primera matrícula de les pràctiques. En haver finalitzat el període de pràctiques de l'any acadèmic, i una vegada que la direcció del centre educatiu hagi presentat un certificat en què s'acrediti que l'activitat s'ha duit a terme, la Universitat ha d'ingressar al compte corrent del centre la quantitat que correspongui.

8.2. Els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir un certificat de 30 hores de formació per participar en el programa.

8.3. Els coordinadors dels centres de formació en pràctiques que hagin cursat una formació específica de 10 hores de durada tenen dret a obtenir un certificat de 30 hores de formació per participar en el programa.

8.4. Els coordinadors i els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir, si el demanen a la UIB, el carnet de col·laborador de la Universitat per a l'any acadèmic posterior a l'any en què s'han duit a terme les pràctiques.

9. Seguiment de les pràctiques

9.1. El director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior pot convocar, quan sigui necessari, una comissió mixta integrada per tècnics de la UIB i del Servei d'Universitat. Les modificacions que es puguin produir abans de l'inici del període de pràctiques, tant en relació amb la llista de centres com en relació amb el nombre de tutors, i les incidències que hi hagi durant el desenvolupament de les

pràctiques s'han de comunicar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior.

9.2. D'altra banda, el Servei d'Universitat té assignades les funcions següents:

- Comprovar que els centres compleixen els requisits que preveu aquesta convocatòria.
- Requerir als responsables dels centres sol·licitants, quan calgui, que completin la documentació preceptiva o rectifiquin les deficiències detectades en la sol·licitud.
- Formular la proposta amb la relació de centres de pràctiques, de coordinadors i de tutors.

10. Resolució de la convocatòria

10.1. El Servei d'Universitat ha d'elaborar la proposta de resolució provisional i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior perquè l'aprovi. Una vegada aprovada, s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General (<http://dguni.caib.es>) i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat (<http://web.caib.es>), i s'ha d'obrir un termini de deu dies naturals perquè els centres educatius puguin formular-hi al·legacions.

10.2. El Servei d'Universitat, després d'examinar les al·legacions presentades a la resolució provisional, ha de formular la proposta definitiva i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior, que ha de dictar la resolució definitiva de la convocatòria amb la relació dels centres de les Illes Balears que la Conselleria posa a disposició de la UIB perquè els alumnes dels estudis del grau de Pedagogia hi facin les pràctiques. Aquesta relació definitiva s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat.

11. Assignació dels estudiants als centres

11.1. El coordinador dels estudis del grau de Pedagogia ha d'assignar els estudiants als centres de formació en pràctiques d'acord amb l'especialitat dels alumnes i altres criteris objectius establerts per la mateixa Facultat d'Educació. Cada professor pot ser tutor d'un màxim de dos alumnes simultàniament.

11.2. Abans de la incorporació al centre, correspon a la UIB assegurar que els estudiants disposen del certificat negatiu que acredita que no han estat condemnats per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual ni per tràfic d'éssers humans, d'acord amb el que disposa l'article 13.5 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, modificada per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

12. Comunicació de la relació de centres

12.1. Abans que s'iniciïn els diferents períodes de pràctiques, el coordinador de les pràctiques de Pedagogia ha de fer arribar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior la relació d'alumnes de les pràctiques externes del grau de Pedagogia, així com la relació de centres que tindran alumnes en pràctiques. S'hi ha d'indicar el nom dels professors de la UIB que seran tutors dels estudiants en pràctiques, i també el nom i l'especialitat dels estudiants.

12.2. La Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior ha d'informar la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres i el Departament d'Inspecció Educativa de les pràctiques que es duen a terme als centres docents.

13. Funcions dels centres

13.1. La funció principal dels centres és procurar que els alumnes que hi fan les pràctiques coneguin el context educatiu, a fi que puguin completar els coneixements teòrics que adquireixen en els estudis de Pedagogia de la UIB. Tant els coneixements teòrics com l'experiència pràctica són necessaris en la formació que han d'assolir els nous professionals de l'ensenyament. Amb aquesta finalitat, els centres han de facilitar que els alumnes en pràctiques participin en les activitats habituals del centre.

13.2. També és funció dels centres facilitar el desenvolupament de la feina en equip a fi que els alumnes en pràctiques i els tutors acadèmics de la Facultat d'Educació puguin participar en els projectes dels centres educatius, els EOEP, els EAP, els EAC i els CEP de les Illes Balears.

ANNEX 3

Pràctiques dels estudis del grau de Psicologia

1. Finalitat de la convocatòria

1. L'objectiu d'aquesta convocatòria és facilitar a la Universitat de les Illes Balears una relació dels centres que poden acollir estudiants en pràctiques dels estudis del grau de Psicologia d'aquesta Universitat atès que compleixen els requisits especificats en el punt 5 i disposen de

professors per tutoritzar les pràctiques dels alumnes.

2. D'acord amb aquesta Resolució, els centres educatius de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics poden ser centres formadors d'estudiants universitaris en pràctiques.

3. La col·laboració entre els centres docents i la Universitat de les Illes Balears, que ha de suposar un enriquiment professional per als diferents participants, s'ha d'organitzar de manera que no perjudiqui el desenvolupament normal de les activitats docents dels centres educatius.

2. Objectius de les pràctiques

Els objectius de les pràctiques són els següents:

- Complementar els coneixements teòrics que els alumnes adquireixen en els estudis de Psicologia amb l'experiència pràctica en un centre educatiu.
- Implicar els equips educatius en les pràctiques dels estudis de Psicologia perquè, a més de la relació amb els tutors de les pràctiques, els alumnes en pràctiques coneguin també l'organització i el funcionament general del centre.
- Millorar la coordinació i la col·laboració entre els tutors de les pràctiques externes dels estudis de Psicologia i els responsables dels centres en els quals es duen a terme les pràctiques.
- Facilitar el desenvolupament de la feina en equip, a fi d'afavorir la col·laboració entre els alumnes en pràctiques, els tutors acadèmics dels estudis de Psicologia i els professors dels centres educatius.

3. Destinataris de la convocatòria

Els destinataris d'aquesta convocatòria són els departaments d'orientació dels centres d'educació infantil i primària, d'educació secundària, d'educació de persones adultes i d'educació especial, els equips d'orientació educativa i psicopedagògica (EOEP), els equips d'atenció primerenca (EAP) i els equips d'alteració de la conducta (EAC) de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics.

4. Presentació de les sol·licituds

Els centres docents interessats a participar en aquesta convocatòria han d'accedir al GestIB en el termini comprès entre el 7 d'agost i el 15 de setembre de 2017, han de fer clic a l'enllaç «UIB» i han d'emplenar la sol·licitud telemàtica que hi trobaran, en la qual han de triar entre les diferents pràctiques externes atenent les dates en què es faran.

5. Criteris d'admissió

Per participar en aquesta convocatòria, s'han de complir els requisits següents:

5.1. Pel que fa als centres:

- En el cas dels centres públics, s'ha d'haver informat el claustre i el consell escolar del centre de la decisió de participar en aquesta convocatòria.
- Hi ha d'haver professors que vulguin ser tutors d'estudiants en pràctiques durant el curs acadèmic.

5.2. Pel que fa als professors tutors de les pràctiques:

- En el cas dels centres públics, han de ser funcionaris, de carrera o bé funcionaris interins, amb tres anys d'experiència docent.
- En el cas dels centres privats concertats, han de tenir una experiència mínima de tres cursos.
- Segons la tipologia del centre, els professors tutors han de complir els requisits següents:
 - Han de ser professors d'educació secundària o de formació professional de les especialitats de psicologia o psicopedagogia i han d'exercir la funció d'orientador o han d'impartir docència en places de l'especialitat de formació i orientació laboral (FOL), intervenció sociocomunitària o serveis a la comunitat.
 - Han de ser professionals que exerceixin funcions als departaments d'orientació dels centres d'educació infantil i primària o d'educació secundària, als EAC, als EAP o als EOEP.

6. Calendari i durada de les pràctiques

Segons el que preveu la Universitat, les pràctiques externes s'han de dur a terme d'acord amb el calendari següent:

- Primer semestre: del 23 d'octubre de 2017 al 12 de gener de 2018.
- Segon semestre: del 19 de febrer al 31 de maig de 2018.

7. Assegurança d'accidents i responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques

7.1. Els estudiants en pràctiques estan coberts per l'assegurança escolar universitària. La UIB ha de subscriure una pòlissa d'assegurança d'accidents per al període de pràctiques per als estudiants als quals no es pot aplicar aquesta assegurança perquè excedeixen l'edat de 28 anys establerta en la normativa vigent o per qualsevol altre motiu.

7.2. D'altra banda, la UIB ha de cobrir amb una assegurança la responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques per les incidències que puguin ocórrer als centres docents com a conseqüència de la realització de les pràctiques.

8. Compensació per participar en les pràctiques

8.1. La Universitat de les Illes Balears ha d'aportar a cada centre una quantitat per cada estudiant i per cada crèdit de cada assignatura de pràctiques. Aquesta quantitat es fixa cada any acadèmic d'acord amb el preu públic vigent per a la prestació de serveis acadèmics universitaris dels estudis de Psicologia. En tot cas, ha de ser equivalent al 60 % del preu de la primera matrícula de les pràctiques. En haver finalitzat el període de pràctiques de l'any acadèmic, i una vegada que la direcció del centre educatiu hagi presentat un certificat en què s'acrediti que l'activitat s'ha duit a terme, la Universitat ha d'ingressar al compte corrent del centre la quantitat que correspongui.

8.2. Els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir un certificat de 30 hores de formació per participar en el programa.

8.3. Els coordinadors dels centres de formació en pràctiques que hagin cursat una formació específica de 10 hores de durada tenen dret a obtenir un certificat de 30 hores de formació per participar en el programa.

8.4. Els coordinadors de les pràctiques que coordinin quatre tutors de pràctiques o més tenen el dret que se'ls certifiqui un 25 % més d'hores de formació.

8.5. Els coordinadors i els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir, si el demanen a la UIB, el carnet de col·laborador de la Universitat per a l'any acadèmic posterior a l'any en què s'han duit a terme les pràctiques.

9. Seguiment de les pràctiques

9.1. El director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior pot convocar, quan sigui necessari, una comissió mixta integrada per tècnics de la UIB i del Servei d'Universitat. Les modificacions que es puguin produir abans de l'inici del període de pràctiques, tant en relació amb la llista de centres com en relació amb el nombre de tutors, i les incidències que hi hagi durant el desenvolupament de les pràctiques s'han de comunicar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior.

9.2. D'altra banda, el Servei d'Universitat té assignades les funcions següents:

- Comprovar que els centres compleixen els requisits que preveu aquesta convocatòria.
- Requerir als responsables dels centres sol·licitants, quan calgui, que completin la documentació preceptiva o rectifiquin les deficiències detectades en la sol·licitud.
- Formular la proposta amb la relació de centres de pràctiques, de coordinadors i de tutors.

10. Resolució de la convocatòria

10.1. El Servei d'Universitat ha d'elaborar una proposta de resolució provisional i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior perquè l'aprovi. Una vegada aprovada, s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General (<http://dguni.caib.es>) i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat (<http://web.caib.es>), i s'ha d'obrir un termini de deu dies naturals perquè els centres educatius puguin formular-hi al·legacions.

10.2. El Servei d'Universitat, després d'examinar les al·legacions presentades a la resolució provisional, ha de formular la proposta definitiva i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament superior, que ha de dictar la resolució definitiva de la convocatòria amb la relació dels centres de les Illes Balears que la Conselleria posa a disposició de la UIB perquè els alumnes dels estudis del grau de Psicologia hi facin les pràctiques. Aquesta relació definitiva s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat.

11. Assignació dels estudiants als centres

11.1. El coordinador acadèmic dels estudis del grau de Psicologia ha d'assignar els estudiants als centres de formació en pràctiques d'acord amb l'especialitat dels alumnes, la ubicació del centre i altres criteris objectius establerts per la Facultat de Psicologia. Cada professor pot ser tutor d'un màxim de dos alumnes simultàniament.

11.2. Abans de la incorporació al centre, correspon a la UIB assegurar que els estudiants disposen del certificat negatiu que acredita que no han estat condemnats per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual ni per tràfic d'éssers humans, d'acord amb el que disposa l'article 13.5 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, modificada per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

12. Comunicació de la relació de centres

12.1. Abans que s'iniciïn els diferents períodes de pràctiques, el coordinador acadèmic de les pràctiques de Psicologia ha de fer arribar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior la relació d'alumnes de les pràctiques externes del grau de Psicologia, així com la relació de centres que tindran alumnes en pràctiques. S'hi ha d'indicar el nom dels professors de la UIB que seran tutors dels estudiants en pràctiques, i també el nom i l'especialitat dels estudiants.

12.2. La Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior ha d'informar la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres i el Departament d'Inspecció Educativa de les pràctiques que es duen a terme als centres docents.

13. Funcions dels centres

13.1. La funció principal dels centres és que els alumnes que hi fan les pràctiques coneguin el context educatiu, a fi que puguin completar els coneixements teòrics que adquireixen en els estudis de Psicologia de la UIB. Tant els coneixements teòrics com l'experiència pràctica són necessaris en la formació que han d'assolir els nous professionals de la psicologia en l'àmbit educatiu. Amb aquesta finalitat, els centres han de facilitar que els alumnes en pràctiques participin en les activitats habituals del centre.

13.2. També és funció dels centres facilitar el desenvolupament de la feina en equip a fi que els alumnes en pràctiques i els tutors acadèmics de la Facultat de Psicologia puguin participar en els projectes dels centres educatius, els EOEP, els EAP i els EAC de les Illes Balears.

ANNEX 4

Pràctiques dels estudis del Màster Universitari en Formació del Professorat

1. Finalitat de la convocatòria

1.1. La finalitat d'aquesta convocatòria és facilitar a la Universitat de les Illes Balears una relació dels centres d'educació secundària obligatòria, de batxillerat, d'educació de persones adultes, de formació professional, d'ensenyaments artístics, d'ensenyaments d'idiomes i d'ensenyaments esportius de les Illes Balears que compleixen els requisits especificats en el punt 7.1 i que disposen de professors per tutoritzar les pràctiques dels alumnes del Màster Universitari en Formació del Professorat.

1.2. D'acord amb aquesta Resolució, els centres educatius de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics poden ser centres formadors d'estudiants universitaris en pràctiques.

1.3. Aquesta col·laboració entre els centres docents i la UIB, que ha de suposar un enriquiment professional per als diferents participants, s'ha d'organitzar de manera que no perjudiqui el desenvolupament normal de les activitats docents dels centres educatius.

2. Objectius de les pràctiques

2.1. Amb les pràctiques es pretén que els alumnes tinguin l'oportunitat de participar en totes les activitats que es duen a terme en un centre educatiu i que en coneguin l'organització i el funcionament general, a fi que puguin desenvolupar en un context real els coneixements teòrics adquirits en els mòduls genèric i específic del Màster.

2.2. També es pretén aprofitar l'experiència dels professionals docents, dels equips directius i dels departaments, i la seva implicació en l'organització i el funcionament general del centre, per millorar el desenvolupament del Màster Universitari en Formació del Professorat.

2.3. Així mateix, perquè aquests objectius es puguin assolir, també es persegueix establir una coordinació eficaç entre els tutors acadèmics de la Universitat i els coordinadors i els tutors de les pràctiques dels centres.

3. Destinataris de la convocatòria

Els destinataris d'aquesta convocatòria són els centres d'educació secundària obligatòria, de batxillerat, d'educació de persones adultes, de formació professional, d'ensenyaments artístics, d'ensenyaments d'idiomes i d'ensenyaments esportius de les Illes Balears sostinguts totalment o parcialment amb fons públics.

4. Funcions de la Universitat

4.1. La UIB, amb la col·laboració de la Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat, ha d'organitzar una activitat de formació de 10 hores de durada per als coordinadors de les pràctiques als centres perquè els centres tinguin tota la informació necessària per dur-les a terme: dates, durada, pla d'estudis, funcions dels tutors de les pràctiques, estratègies de tutoria, avaluació de les pràctiques, material de suport, etc.

4.2. Els coordinadors de les pràctiques dels centres educatius disposaran d'una guia per facilitar el desenvolupament de les pràctiques als centres i la coordinació amb els tutors acadèmics de la Universitat, a fi que els alumnes del Màster puguin fer les pràctiques d'una manera adequada.

5. Funcions del director del Màster, dels coordinadors i dels tutors de les pràctiques

5.1. El director del Màster ha d'assignar a cada estudiant un tutor acadèmic de la Universitat, que és el responsable de fer el seguiment de les pràctiques de l'alumne i d'avaluar-les. En l'avaluació, ha de tenir en compte necessàriament les aportacions fetes pel centre.

5.2. El coordinador de les pràctiques, preferiblement de l'equip directiu, ha de coordinar les pràctiques dels alumnes del Màster assignats al centre. Ha de convocar un mínim de dues reunions de seguiment amb els tutors de les pràctiques.

5.3. Els tutors de les pràctiques del centre s'han d'encarregar de tutoritzar el desenvolupament de les pràctiques. Les seves funcions són assessorar els alumnes del Màster; promoure la participació dels alumnes en les activitats que es duen a terme al centre; fomentar que col·laborin en el màxim nombre possible de matèries relacionades amb l'especialitat cursada, així com en grups i nivells diferents, i proporcionar al tutor acadèmic la informació necessària per avaluar els alumnes.

6. Presentació de les sol·licituds

Els centres docents interessats a participar en aquesta convocatòria han d'accedir al GestIB en el termini comprès entre el 4 i el 29 de setembre de 2017, han de fer clic a l'enllaç «UIB» i, a continuació, a l'enllaç «Màster Universitari en Formació del Professorat» i han d'emplenar la sol·licitud telemàtica que hi trobaran.

7. Criteris d'admissió dels centres formadors d'estudiants universitaris en pràctiques

Per participar en aquesta convocatòria, els centres han de complir els requisits següents:

7.1. Requisits dels centres:

- Han d'haver complert els compromisos adquirits en convocatòries anteriors.
- En el cas dels centres públics, s'ha d'haver informat el claustre i el consell escolar del centre de la decisió de participar en la convocatòria.
- Al centre hi ha d'haver docents que vulguin tutoritzar estudiants en pràctiques durant el curs acadèmic.

7.2. Requisits dels professors que han de fer de tutors:

- Han de tenir una experiència docent mínima de tres cursos.
- Cap professor no pot tutoritzar més de dos alumnes simultàniament.

8. Durada i dates de les pràctiques

D'acord amb el calendari previst per la UIB, les pràctiques es duran a terme en dos períodes:

- De l'11 al 21 de desembre de 2017.
- Del 5 de març a l'11 de maig de 2018.

La Universitat ha d'informar els centres i la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior de les circumstàncies que puguin alterar aquest calendari i de qualsevol altre aspecte que afecti el desenvolupament correcte de les pràctiques.

9. Assegurança d'accidents i responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques

9.1. Els estudiants en pràctiques estan coberts per l'assegurança escolar universitària. La UIB ha de subscriure una pòlissa d'assegurança d'accidents per al període de pràctiques per als estudiants als quals no es pot aplicar aquesta assegurança perquè excedeixen l'edat de 28 anys establerta en la normativa vigent o per qualsevol altre motiu.

9.2. D'altra banda, la UIB ha de cobrir amb una assegurança la responsabilitat civil dels estudiants en pràctiques per les incidències que puguin ocórrer als centres docents com a conseqüència de la realització de les pràctiques.

10. Compensacions per la participació en les pràctiques

10.1. D'acord amb el Conveni subscrit l'11 de setembre de 2009, la UIB ha d'aportar a cada centre una quantitat per cada alumne del Màster que hi faci les pràctiques. Aquesta quantitat es fixa cada any acadèmic d'acord amb el preu públic vigent per a la prestació de serveis acadèmics universitaris dels ensenyaments del Màster en Formació del Professorat. En tot cas, ha de ser equivalent al 100 % del preu de la primera matrícula de les pràctiques del Màster.

En haver finalitzat el període de pràctiques de l'any acadèmic, i una vegada que la direcció del centre educatiu hagi presentat un certificat en què s'acrediti que l'activitat s'ha duit a terme, la Universitat ha d'ingressar al compte corrent del centre la quantitat que correspongui abans del 30 de juny de 2018. Els centres han de destinar aquesta quantitat preferentment als departaments implicats en les pràctiques.

10.2. Els coordinadors i els tutors dels estudiants en pràctiques tenen dret a obtenir, si la demanen, la targeta universitària de la UIB per a l'any acadèmic posterior a l'any en què s'han duit a terme les pràctiques.

10.3. En acabar el període de pràctiques, i sempre abans del 30 de juny, els directors dels centres han de comunicar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior, mitjançant un certificat emès via GestIB, el nom del coordinador i dels tutors de les pràctiques que s'han fet al seu centre.

Per la seva banda, el director del Màster també ha de remetre a aquesta Direcció General una llista amb tots els coordinadors i tutors que han acabat satisfactòriament la tutoria, mentre que el coordinador de la formació per a coordinadors organitzat per la UIB li ha de fer arribar, també abans del 30 de juny, les actes d'assistència al seminari.

La Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior ha de validar aquests documents i ha d'iniciar els tràmits perquè el Servei de Formació del Professorat de la Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat certifiqui 30 hores de formació als tutors de les pràctiques i als docents que han fet tasques de coordinació i han assistit a l'activitat de formació.

Els coordinadors que hagin coordinat quatre tutors de pràctiques o més tenen dret a un 25 % més d'hores de formació. Només es pot obtenir un certificat per la mateixa tipologia de tutoria de pràctiques, encara que es tuteli més d'un estudiant.

11. Seguiment de les pràctiques

11.1. El director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior pot convocar, quan sigui necessari, una comissió mixta integrada per tècnics de la UIB i del Servei d'Universitat. Les modificacions que es puguin produir abans de l'inici del període de pràctiques, tant en relació amb la llista de centres com en relació amb el nombre de tutors, i les incidències que hi hagi durant el desenvolupament de les pràctiques s'han de comunicar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior.

11.2. La Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat ha de subministrar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior la relació dels centres que compleixen els requisits que preveu aquesta convocatòria.

11.3. D'altra banda, el Servei d'Universitat té assignades les funcions següents:

- Requerir als responsables dels centres sol·licitants, quan calgui, que completin la documentació preceptiva o rectifiquin les deficiències detectades en la sol·licitud.
- Formular la proposta amb la relació de centres de pràctiques, de coordinadors i de tutors.
- Tramitar el certificat de formació per als coordinadors i per als tutors de les pràctiques.

12. Resolució de la convocatòria

12.1. El Servei d'Universitat ha d'elaborar la proposta de resolució provisional i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior perquè l'aprovi. Una vegada aprovada, s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General (<http://dguni.caib.es>) i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat (<http://web.caib.es>) i s'ha d'obrir un termini de deu dies naturals perquè els centres educatius puguin formular-hi al·legacions.

12.2. El Servei d'Universitat, després d'examinar les al·legacions presentades a la resolució provisional, ha de formular la proposta definitiva i l'ha d'eleva al director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior, que ha de dictar la resolució definitiva de la convocatòria amb la relació dels centres de les Illes Balears que la Conselleria posa a disposició de la UIB perquè els alumnes del Màster Universitari en Formació del Professorat hi facin les pràctiques. Aquesta relació definitiva s'ha de publicar a la pàgina web de la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior i al web educatiu de la Conselleria d'Educació i Universitat.

12.3. Si, una vegada resolta la convocatòria i seleccionats els centres educatius, el nombre de places oferides per fer-hi les pràctiques és inferior al nombre d'estudiants, la Universitat, en col·laboració amb el Servei d'Universitat, pot dur a terme les actuacions necessàries per assegurar que les pràctiques es facin a centres escolars de les Illes Balears.

13. Assignació d'alumnes en pràctiques als centres educatius

13.1. El director del Màster i els tutors acadèmics han d'assignar els alumnes als centres educatius i als tutors d'acord amb la seva especialitat, la metodologia i altres criteris objectius.

13.2. El director del Màster ha de fer arribar a la Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior la relació de centres i de professors tutors que tindran alumnes en pràctiques. S'hi han d'indicar igualment els noms dels tutors acadèmics de la UIB assignats als estudiants en pràctiques, així com el nom i l'especialitat dels estudiants.

13.3. La Comissió Acadèmica del Màster ha de comunicar la informació esmentada en el paràgraf anterior als coordinadors de les pràctiques dels centres abans de l'inici del període de pràctiques.

13.4. La Direcció General de Política Universitària i d'Ensenyament Superior ha d'informar la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres i el Departament d'Inspecció Educativa de les pràctiques que els alumnes del Màster duen a terme als centres docents.

13.5. Abans de la incorporació al centre, correspon a la UIB assegurar que els estudiants disposen del certificat negatiu que acredita que no han estat condemnats per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual ni per tràfic d'éssers humans, d'acord amb el que disposa l'article 13.5 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, modificada per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

